

Hoe verder met de campagne van Bernie Sanders?

De politieke revolutie van Bernie Sanders zal verstikken als ze gevangen blijft in de door de grote bedrijven gedomineerde Democratische Partij. Sanders moet consequent zijn en in november opkomen waarbij de basis gelegd wordt voor een nieuwe partij voor de 99%.

Analyse door TY MOORE en PHILIP LOCKER, Socialist Alternative (gepubliceerd op 7 maart)

In de nasleep van de overwinningen van Clinton in South Carolina en de meeste andere staten waar op Super Tuesday werd gestemd, moet de campagne van Bernie Sanders keuzes maken. Zijn populariteit haalt nieuwe hoogtepunten in nationale peilingen – hij steekt Clinton in verschillende peilingen voorbij – maar toch wordt het duidelijk dat de hoop van Sanders om de nominatie van de Democraten binnen te halen erg onwaarschijnlijk wordt.

Na Super Tuesday heeft Clinton een voorsprong van ruim 200 afgevaardigden voor de nationale conventie van de Democraten. Gerespecteerde analisten stellen dat er “iets erg gek moet gebeuren opdat Sanders de nominatie kan winnen.”

Miljoenen mensen stellen zich natuurlijk de vraag: hoe is het mogelijk dat Clinton al in het zadel gehesen wordt terwijl de nationale peilingen een nek-aan-nek strijd tussen Bernie en Clinton aangeven en op een ogenblik dat de overgrote meerderheid van het land nog niet kon stemmen?

Om op die vraag te antwoorden komen alle gevestigde commentatoren in de gevestigde media met hun oude argument dat Bernie Sanders en zijn democratisch socialisme te links zou zijn voor de Amerikaanse kiezers. Nochtans kreeg de campagne van Sanders enorm veel steun en was er aan de basis veel meer enthousiasme dan voor Clinton. Het probleem ligt niet bij de linkse voorstellen van Sanders, het probleem is dat de Democratische Partij in essentie vijandig terrein is voor zo'n campagne.

De voorverkiezingen van de Democraten zijn erop gericht om het pro-kapitalistische establishment dat de partij domineert voor te trekken. Sinds de herorganisatie van de voorverkiezingen na de sociale onrust van de jaren 1960 en 1970 is het volledige proces van voorverkiezingen – met superafgevaardigden tot het naar voor schuiven van de verkiezingen in meer conservatieve zuidelijke staten – gericht op het creëren van een ondemocratische buffer tegen opstandige linkse campagnes.

Een historische campagne

Ondanks het feit dat Bernie Sanders op het electorale terrein tegen Clinton moest opboksen, een terrein dat onder de huidige omstandigheden niet gunstig is voor de linkerkant en de arbeidersbeweging, behaalde de campagne opmerkelijke en historische successen. In 2015 werd de campagne zowat volledig stilgezwegen door de gevestigde media. Sanders maakte gebruik van massale bijeenkomsten en sociale media om zich op te werken. In de nationale peilingen begon hij met minder dan 10% maar stond hij begin februari al nek-aan-nek met Clinton.

De campagne van Bernie Sanders spreekt voor miljoenen mensen tot de verbeelding. Het toonde aan dat het mogelijk is om een sterke politieke revolutie van onderuit op te bouwen, volledig los van de financiële middelen van de grote bedrijven en toch in staat om een van de bastions van de greep van de grote bedrijven op de politiek uit te dagen.

Onder jongeren – ook onder jonge vrouwen van wie gedacht werd dat ze Clinton zouden steunen – kreeg de roep van Sanders voor een politieke revolutie en een socialistisch beleid (met maatregelen zoals gratis onderwijs) een brede steun. Sanders haalde in februari alleen 42 miljoen dollar op van een recordaantal van 1,4 miljoen individuen. Daarmee deed hij het voor de tweede maand op rij beter dan Clinton. Tenminste als geen rekening wordt gehouden met de onbeperkte Super PAC donaties (anonieme kiesfondsen die officieel niet met een partij of kandidaat verbonden

zijn). Dit is een nooit geziene ontwikkeling voor een kandidaat die geld van de bedrijfswereld weigert.

De beweging van onderuit achter Bernie wil de strijd verder zetten, er is een gezonde vastberadenheid om alle obstakels te overstijgen. Dat is wat we met Socialist Alternative doorheen het land merken in de mobilisaties van duizenden mensen op acties van #MarchforBernie of op activiteiten van ‘Labor for Bernie’ en tal van andere publieke debatten en acties.

Ondanks deze enorme successen, heeft de campagne van Sanders geen significant deel van het establishment van de Democratische Partij kunnen overtuigen om in te gaan tegen de dominantie van Wall Street over de partij. Erg opmerkelijk is het feit dat zelfs senator Elizabeth Warren Sanders niet steunt. De campagne van Sanders bevestigt op een negatieve wijze wat Socialist Alternative al langer stelt: de opbouw van een nieuwe massale partij voor de werkende bevolking is een project dat veel meer kans op slagen heeft dan een poging om de Democraten om te vormen van een partij van de grote bedrijven tot een instrument dat opkomt voor de belangen van de werkende bevolking.

Hoe kan Clinton winnen?

We stelden in eerdere artikels al dat een overwinning van Sanders in de voorverkiezingen enkel zou kunnen bij een historische en nooit geziene opkomst, zeker van jongeren. Dit kan enkel als onderdeel van een massale sociale beweging en bewustwording van de Amerikaanse samenleving.

Er is nog geen dergelijke hoge opkomst. Het belangrijkste onderdeel van Clinton op dit vlak is dat veel werkenden en jongeren zich vervreemd en vijandig voelen tegenover de ‘politiek’. Die sfeer is overigens geen toeval, het herhaaldelijk falen van Democraten en Republikeinen ligt aan de basis ervan. De meeste werkenden en jongeren zullen pas in de laatste maanden voor de presidentsverkiezingen aandacht hiervoor hebben. De minderheid die in de voorverkiezingen stemt, is vooral een ouder, rijker en loyaal Democratisch kiespubliek.

Het zou een fundamentele fout zijn om toe te laten dat deze onrepresentatieve minderheid van kiezers de campagne van Sanders kan afblokken en kan vermijden dat deze campagne een meerderheid van de werkende bevolking bereikt in de presidentsverkiezingen.

In de voorverkiezingen heeft de partijmachine van de Democraten een grote impact. Het establishment van verkozen vertegenwoordigers, personeel van de partij, rijke donateurs waaronder verantwoordelijken van vakbonden, burgerrechten- en gemeenschapsgroepen maar ook kerkleiders, ze gebruiken allemaal hun invloed.

Deze invloed werd erg duidelijk toen een overgrote meerderheid van de vakbondsleiders hun organisaties mobiliseerden achter de kandidaat van de Democratische partijmachine en dit zonder enige ernstige mogelijkheid van debat met de leden om hierover te beslissen. Tienduizenden van de meest actieve en strijdbare vakbondsleden verzetten zich tegen deze koers van de vakbondsleiding en uiteindelijk haalde Sanders verschillende belangrijke steunverklaringen door vakbonden, maar het volstond niet. De kracht van de vakbonden was een belangrijke factor in

de overwinning van Clinton in Iowa en zeker in Nevada, een overwinning die gebruikt werd om het momentum van Sanders te stoppen.

De macht van de gevestigde media wordt ingezet om anti-establishmentcampagnes te ondermijnen en gevestigde kandidaten als Clinton naar voor te schuiven. Van de sensatiebenadering van Trump tot het negeren of negatief berichten over Sanders, wordt in de gevestigde media een klassiek voorbeeld gegeven van hoe de gevestigde media de publieke opinie bepalen.

Enkel door het opbouwen van georganiseerde en klassenbewuste krachten – onafhankelijke arbeidersbewegingen, politieke partijen en media – kunnen we de macht van de gevestigde media stelselmatig en op massale schaal ondermijnen.

Bovenop dit alles is er de berg geld van Wall Street en de grote bedrijven die Clinton en haar Super PAC's kunnen inzetten. Sanders haalde een historisch succes door meer dan vier miljoen individuele giften op te halen, maar Clinton heeft quasi onbeperkte toegang tot bedrijfsgeld en dat blijft een groot institutioneel voordeel.

Tijd om conclusies te trekken

Toen Sanders een jaar geleden zijn presidentskandidatuur aankondigde, verwelkomde Socialist Alternative zijn boodschap van verdediging van de werkenden. We stelden tegelijk ook dat Bernie “een fundamentele fout maakte door op te komen in de voorverkiezingen van de Democraten. Hij zou in plaats daarvan moeten opkomen als onafhankelijke kandidaat en zo bijdragen aan de uitbouw van een politiek alternatief op de door de grote bedrijven gecontroleerde partijen. Er is een sterke tegenstelling tussen de roep van Sanders voor een politieke revolutie tegen de klasse van miljardairs en zijn poging om die revolutie door te voeren met een partij die door dezelfde klasse van miljardairs wordt gecontroleerd.”

Ondanks onze duidelijke meningsverschillen met Sanders, onder meer rond zijn beslissing om voor de Democraten op te komen, bleven we niet aan de zijkant staan en gingen we niet over tot kritiek van aan de zijlijnen, zoals jammer genoeg gebeurde door velen onder de socialistische linkerzijde. We werkten op een niet-sectaire wijze mee aan het ondersteunen van de linkse campagne van Sanders en brachten daarin onze politieke meningsverschillen naar voor. Ondertussen konden Sanders en zijn aanhangers hun strategie om de Democratische Partij over te nemen uittesten.

Het klopt dat Sanders een groot publiek kon bereiken door aan de Democratische voorverkiezingen deel te nemen en in televisiedebatten met Clinton te treden. Maar het is nu steeds duidelijker dat het experiment van een overname van de Democraten niet zal lukken. Ondanks de historische omvang van de campagne van Sanders, behoudt het establishment strak de controle over de partij en kan het establishment de nominatie van Sanders stoppen.

De strategie van Sanders om een politieke revolutie doorheen de Democratische Partij door te voeren is getest. We moeten aanvaarden dat het niet zal werken. Bernie en, veel belangrijker, zijn aanhangers, moeten de nodige conclusies hieruit trekken.

Als de beweging zich niet losbreekt van het keurslijf van de door de grote bedrijven gecontroleerde Democratische Partij, zal ze uiteindelijk gebruikt worden als links schaamlapje voor de campagne van Clinton die gesteund wordt door Wall Mart, Wall Street en die oorlogsgezind is.

Toen Bernie zijn campagne begon, schreven we: “Sanders zei dat hij de uiteindelijke Democratische presidentskandidaat zal steunen, wellicht wordt dit Hillary Clinton. Het betekent dat wie door Sanders gemobiliseerd wordt, straks gevraagd wordt om een gevestigde Democraat te steunen, het tegenovergestelde van een ‘revolutie’ tegen de ‘miljardairs en oligarchen.’ Dit kan leiden tot een demoralisatie van wie enthousiast was door het idee van een strijd tegen de gevestigde macht en het kan ervoor zorgen dat een historische kans verloren gaat.”

De impact van miljoenen mensen die enthousiast zijn voor een politieke revolutie tegen de klasse van miljardairs en nu plots een candidate van die klasse van miljardairs zouden moeten steunen, zal leiden tot demoralisatie, demobilisatie en een schipbreuk voor de beweging. De campagne van Bernie Sanders biedt de beste kans in decennia om te bouwen aan een blijvende politieke beweging die ingaat tegen het gevestigde establishment van beide grote partijen. Dit zal ondermijnd worden tenzij we ons onafhankelijk van de Democraten organiseren om de politieke revolutie verder te zetten en te verdiepen in de aanloop naar november en daarna.

Dat is waarom Socialist Alternative Sanders steeds heeft opgeroepen om los van de voorverkiezingen bij de Democraten kandidaat te zijn in de presidentsverkiezingen van november. Als Sanders in de Democratische voorverkiezingen gewipt wordt, wat steeds waarschijnlijker wordt, kan hij zijn campagne verderzetten als onafhankelijke kandidaat of door een oproep te doen aan Jill Stein en de Green Party om samen op te komen. Dat kan vermijden dat de beweging achter Sanders gegijzeld wordt binnen een door de grote bedrijven gedomineerde Democratische Partij.

Uiteraard willen we dat Sanders, ook al lijkt hij op een nederlaag in de voorverkiezingen af te stevenen, een zo groot mogelijk aantal stemmen haalt en zoveel mogelijk voorverkiezingen wint om de druk op het establishment op te voeren en de mobilisatie voor het programma van Sanders hoog te houden. In deze mobilisatie kan en moet discussie gevoerd worden over de richting van de campagne.

Trump en rechts stoppen

Een belangrijk argument tegen de mogelijkheid van een onafhankelijke kandidatuur van Sanders – een argument dat door Bernie zelf verworpen wordt – is de dreiging van verdeeldheid waardoor de Republikeinen kunnen winnen. Met Trump als een waarschijnlijke kandidaat voor de Republikeinen zullen miljoenen werkenden, kleurlingen, vrouwen en jongeren al het mogelijke willen doen om de extreemrechtse dreiging terug te duwen. Dat is erg begrijpelijk.

Het probleem is echter dat Hillary Clinton zowat de slechtst mogelijke kandidaat is om het rechtse populisme van Donald Trump te stoppen. Samen met de familie-Bush is de politieke dynastie van de Clintons zowat het levende symbool van de gevestigde

politiek in Amerika. Er is een reden waarom de meeste peilingen aangeven dat Clinton kan verliezen van de centrale Republikeinse kandidaten. Het is dezelfde reden waarom de Tea Party na de redding van Wall Street door Obama aan kracht konden winnen en een verwrongen stem van verzet werden tegen de corrupte politiek.

Het “democratisch socialisme” van Sanders heeft een bredere anti-establishmentsteun gevonden dan het rechtse haatpopulisme van Trump. Als Sanders probeert om zijn aanhangers achter Clinton te krijgen, zou dit Trump toelaten om zich op te werpen als de enige anti-establishmentkandidaat in de verkiezingen. En dat op een ogenblik dat tientallen miljoenen mensen zich van het establishment afkeren.

Sanders heeft een politieke verantwoordelijkheid om aan de algemene verkiezingen deel te nemen, zowel om een alternatief vanuit de arbeidersbeweging naar voor te brengen als om in te gaan tegen de zogenaamde anti-establishmentpositie van Trump. Zoals we al zagen, kan Sanders steun vinden bij zowel de traditionele basis van de Democraten als onder onafhankelijke kiezers en zelfs onder Republikeinse kiezers. Als Sanders niet opkomt in de verkiezingen, zou dit een falen zijn van zijn leiding en zou het in de praktijk de mogelijkheden voor Trump vergroten.

Sanders stelde dat hij niet onafhankelijk zal opkomen omdat hij geen ‘verloren stem’ wil zijn. Maar waarom niet minstens nagaan of het mogelijk is om op te komen in de zogenaamde ‘veilige’ staten (de overgrote meerderheid van staten waar er een afgetekende overwinning van de Democraten of Republikeinen zal zijn)? Socialist Alternative zou een debat onder de linkerzijde over de voor- en tegenargumenten van zo’n voorstel verwelkomen. Een campagne van Sanders in november, zelfs indien het maar in 40 of meer staten is, kan de basis leggen voor een nieuwe massale partij van de werkende bevolking. Dat zou een historische stap vooruit zijn waardoor er een georganiseerde kracht zou zijn om de strijd ook na 2016 verder te zetten.

We hebben een historische kans om een nieuwe partij op te zetten, een partij met kandidaten die geen bedrijfsgeld aanvaarden en die hun posities gebruiken om steun van onderuit te organiseren voor eisen als een minimumloon van 15 dollar per uur, het stoppen van de massale arrestaties, gratis onderwijs, degelijke gezondheidszorg, ... De campagne van Bernie heeft het potentieel getoond voor een nieuwe massale linkse partij die de Amerikaanse politiek drastisch kan veranderen, zeker indien dit gekoppeld wordt aan een discussie over socialistische verandering waarmee een nieuw tijdperk van sociale strijd kan gestart worden.

Zowel de dreiging van de rechterzijde als het potentieel om een sterke onafhankelijke linkerzijde op te bouwen, vereist dat de beweging achter Bernie weigert om zich te laten gijzelen door de Democratische Partij. We moeten ons organiseren en de strijd voor een politieke revolutie verderzetten tot in november en daarna om hiermee de basis te leggen voor een nieuwe partij voor de werkende bevolking.